

---

**PADOMES REGULA (EK) Nr. 1/2003**  
**(2002. gada 16. decembris)**  
**par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā**  
**(dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 83. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu<sup>1</sup>,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu<sup>2</sup>,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu<sup>3</sup>,

tā kā

1) lai izveidotu sistēmu, kas nodrošina, ka konkurence kopējā tirgū nav traucēta, Kopienā efektīvi un vienādi jāpiemēro Līguma 81. un 82. pants. Padomes 1962. gada 6. februāra Regula Nr. 17, pirmā regula, ar ko īsteno Līguma<sup>4</sup> 81. pantu un 82. panta 4. punktu<sup>5</sup>, ir ļāvusi attīstīties Kopienas konkurences politikai, kas palīdzēja izplatīt konkurences kultūru Kopienā. Tomēr, ņemot vērā pieredzi, minētā regula tagad jāaizstāj ar tiesību aktiem, kas paredzēti, lai apmierinātu integrēta tirgus izaicinājumus un paredzamo Kopienas paplašināšanu;

2) jo īpaši, ir vajadzība no jauna pārdomāt pasākumus izņēmuma piemērošanai konkurenci ierobežojošu vienošanos aizliegumam, kas noteikts Līguma 81. panta 3. punktā. Šajā ziņā saskaņā ar Līguma 83. panta 2. punkta b) apakšpunktu jāņem vērā vajadzība nodrošināt efektīvu pārraudzību, no vienas puses, un cik vien iespējams vienkāršot pārvaldi, no otras puses;

3) centralizētā shēma, kas izveidota ar Regulu Nr. 17, vairs nenodrošina līdzsvaru starp diviem minētajiem mērķiem. Tā kavē Kopienas konkurences noteikumu piemērošanu, ko veic tiesas un dalībvalstu konkurences iestādes, un izziņošanas sistēma, ko tā iekļauj, liedz Komisijai veikt savu resursu koncentrēšanu attiecībā uz nopietnāko pārkāpumu iegrožošanu. Tā arī rada ievērojamus izdevumus uzņēmumiem;

4) tādēļ pašreizējā sistēma jāaizstāj ar tieši piemērojamu izņēmumu sistēmu, kurā dalībvalstu konkurences iestādēm un tiesām ir pilnvaras piemērot ne tikai Līguma 81. panta 1. punktu un 82. pantu, kas ir tieši piemērojami atbilstīgi Eiropas Kopienu Tiesas praksei, bet arī Līguma 81. panta 3. punktu;

---

<sup>1</sup> *OJ C 365 E, 19.12.2000, p. 284.*

<sup>2</sup> *OJ C 72 E, 21.3.2002, p. 305.*

<sup>3</sup> *OJ C 155, 29.5.2001, p. 73.*

<sup>4</sup> *OJ L 13, 21.2.1962, p. 204.* Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1216/1999 (*OJ L 148, 15.6.1999, p. 5.*)

<sup>5</sup> Regulas Nr. 17 virsraksts ir labots, lai ņemtu vērā EK Līguma pantu pārnumurēšanu saskaņā ar Amsterdamas Līguma 12. pantu; sākotnējā atsauce bija uz Līguma 85. un 86. pantu.

5) lai nodrošinātu efektīvu Kopienas konkurences noteikumu īstenošanu un vienlaikus aizstāvības pamattiesību ievērošanu, šai regulai jāregulē pierādīšanas pienākums saskaņā ar Līguma 81. un 82. pantu. Pusei vai iestādei, kas iespējams pārkāpj Līguma 81. panta 1. punktu un 82. pantu, par pienākumu jābūt pierādīt šādas darbības atbilstību pieprasītajam tiesiskajam standartam. Uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, kas izmanto aizstāvības tiesības attiecībā pret pārkāpuma atklāšanu, jābūt par pienākumu attiecībā uz pieprasīto tiesisko standartu pierādīt, ka izpildās nosacījumi šādas aizsardzības piemērošanai. Šī regula neietekmē ne valstu noteikumus par pierādījumu apjomu, ne dalībvalstu konkurences iestāžu un tiesu pienākumus noskaidrot lietas faktus, ja šādi noteikumi un pienākumi ir saderīgi ar Kopienas tiesību aktu vispārējiem principiem;

6) lai nodrošinātu, ka Kopienas konkurences noteikumus piemēro efektīvi, dalībvalstu konkurences iestādes daudz ciešāk jāiesaista to piemērošanā. Šim nolūkam tām jāpiešķir pilnvaras piemērot Kopienas tiesību aktus;

7) Kopienas konkurences noteikumu piemērošanā būtiska loma jāveic valstu tiesām. Izšķirot domstarpības starp privātpersonām, tās aizstāv subjektīvās tiesības saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem, piemēram, piešķirot kompensāciju par zaudējumiem tiem, kas cietuši no pārkāpumiem. Šajā ziņā valstu tiesu loma papildina dalībvalstu konkurences iestāžu lomu. Tādēļ tām pilnībā jāļauj piemērot Līguma 81. un 82. pantu;

8) lai nodrošinātu Kopienas konkurences noteikumu efektīvu īstenošanu un šajā regulā paredzēto sadarbības mehānismu atbilstīgu darbību, dalībvalstu konkurences iestādēm un tiesām, piemērojot valstu konkurences tiesību aktus attiecībā uz vienošanos un darbībām, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, jānosaka par pienākumu arī piemērot Līguma 81. un 82. pantu. Lai radītu līdzvērtīgus konkurences apstākļus attiecībā uz vienošanos, uzņēmumu apvienību lēmumiem un saskaņotām darbībām iekšējā tirgū, saskaņā ar Līguma 83. panta 2. punkta e) apakšpunktu jānosaka arī attiecības starp valstu tiesību aktiem un Kopienas konkurences tiesību aktiem. Lai to panāktu, jāparedz, ka valstu konkurences tiesību aktu piemērošana attiecībā uz vienošanos, lēmumiem vai saskaņotām darbībām Līguma 81. panta 1. punkta nozīmē nedrīkst izraisīt šādu vienošanos, lēmumu un saskaņotu darbību aizliegumu, ja tās arī nav aizliegtas Kopienas konkurences tiesību aktos. Vienošanās, lēmumu un saskaņotu darbību jēdzieni ir autonomi to Kopienas konkurences tiesību aktu jēdzieni, kas attiecas uz uzņēmumu rīcības koordināciju tirgū, kā to interpretējušas Kopienas tiesas. Šajā regulā dalībvalstīm nebūtu jāliedz stingrāku valstu konkurences tiesību aktu, kas aizliedz vienpusēju rīcību, kuru veic uzņēmums, vai nosaka sankcijas attiecībā uz to, pieņemšana un piemērošana savā teritorijā. Šādi stingrāki valstu tiesību akti var ietvert noteikumus, kas aizliedz ļaunprātīgu rīcību attiecībā pret ekonomiski atkarīgiem uzņēmumiem vai nosaka sankcijas par to. Turklāt šī regula neattiecas uz valstu tiesību aktiem, kas nosaka kriminālsankcijas attiecībā uz fiziskām personām, izņemot ja šādas sankcijas ir līdzekļi, ar kuriem tiek realizēti konkurences noteikumi, kas attiecas uz uzņēmumiem;

9) Līguma 81. un 82. panta mērķis ir konkurences aizsardzība tirgū. Šī regula, kas pieņemta minēto Līguma noteikumu īstenošanai, neliedz dalībvalstīm savā teritorijā īstenot valstu tiesību aktus, ar kuriem aizstāv citas likumīgas intereses, ja šādi tiesību akti ir saderīgi ar Kopienas tiesību aktu vispārējiem principiem un citiem noteikumiem. Ciktāl šādi valstu tiesību akti par galveno izvirza mērķi, kas atšķiras no konkurences aizsardzības tirgū, dalībvalstu konkurences iestādes un tiesas var piemērot šādus tiesību aktus savās teritorijās. Attiecīgi, dalībvalstis saskaņā ar šo regulu savā teritorijā var īstenot valstu tiesību aktus, kas aizliedz negodīgas tirdzniecības darbības neatkarīgi no tā, vai tās ir vienpusējas, vai – ar līgumu atrunātas, vai nosaka sankcijas pret tām. Šādi tiesību akti izvirza konkrētu mērķi,

neatkarīgi no šo tiesību aktu faktiskās vai paredzamās ietekmes uz konkurenci tirgū. Minētais, jo īpaši, ir tiesību aktu gadījums, kad aizliedz uzņēmumiem attiecībā uz saviem tirdzniecības partneriem īstenot, panākt vai censties panākt no tiem noteikumus, kas ir neattaisnoti, neatbilstoši vai nepamatoti;

10) tādas regulas kā Regula 19/65/EEK<sup>6</sup>, Regulas (EEK) Nr. 2821/71<sup>7</sup>, Nr. 3976/87<sup>8</sup>, Nr. 1534/91<sup>9</sup> vai Nr. 479/92<sup>10</sup> piešķir Komisijai pilnvaras piemērot Līguma 81. panta 3. punktu ar regulas starpniecību attiecībā uz dažām vienošanās, uzņēmumu apvienību lēmumu un saskaņotu darbību kategorijām. Minētajās regulās noteiktajās jomās Komisija ir pieņēmusi un var turpināt pieņemt tā sauktās grupālā atbrīvojuma regulas, ar kurām tā paziņo, ka Līguma 81. panta 1. punkts nav piemērojams kādām vienošanās, lēmumu un saskaņotu darbību kategorijām. Tomēr, ja, lēmumiem un saskaņotām darbībām, uz kurām attiecas šādas regulas, ir ietekme, kura ir pretrunā ar Līguma 81. panta 3. punktu, Komisijai un dalībvalstu konkurences iestādēm attiecīgajā gadījumā jābūt pilnvarām atcelt grupālā atbrīvojuma regulu;

11) lai tā nodrošinātu, ka tiek piemēroti Līguma noteikumi, Komisijai jāspēj piemērot lēmumus uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām ar mērķi izbeigt Līguma 81. un 82. panta pārkāpumus. Ja pastāv likumīgas intereses, Komisijai jāspēj arī pieņemt lēmumus, ar kuriem konstatē, ka pārkāpums ir izdarīts pagātnē, pat ja ar to neuzliek sodanaudu. Šajā regulā arī skaidri jāparedz Komisijas pilnvaras pieņemt lēmumus, kas nosaka pagaidu pasākumus, kurus apstiprinājusi Eiropas Kopienu Tiesa;

12) šajā regulā skaidri jāparedz Komisijas pilnvaras noteikt jebkādas uzvedības vai strukturālus aizsardzības līdzekļus, kas vajadzīgi, lai efektīvi izbeigtu pārkāpumus, ņemot vērā samērīguma principu. Strukturālie aizsardzības līdzekļi jāievieš, ja nav vienlīdzīgi efektīvu aizsardzības līdzekļu attiecībā uz uzvedību, vai ja jebkāds vienlīdzīgi efektīvs aizsardzības līdzeklis attiecībā uz uzvedību attiecīgajam uzņēmumam būtu apgrūtinātāks nekā strukturālais aizsardzības līdzeklis. Izmaiņām uzņēmuma struktūrā, kas pastāvēja pirms pārkāpums tika izdarīts, būtu jābūt tikai proporcionālām, ja pastāv būtisks risks, ka turpināsies vai atkārtosies pārkāpšana, ko izraisa pati uzņēmuma struktūra;

<sup>6</sup> Padomes 1965. gada 2. marta Regula Nr. 19/65/EEK par Līguma 81. panta 3. punkta (Regulu virsraksti ir laboti, lai ņemtu vērā EK Līguma pantu pārnumurēšanu saskaņā ar Amsterdamas Līguma 12. pantu; sākotnējā atsauce bija uz Līguma 85. panta 3. punktu) piemērošanu dažām vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām (*OJ* 36, 6.3.1965, p. 533). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1215/1999 (*OJ L* 148, 15.6.1999, p. 1).

<sup>7</sup> Padomes 1971. gada 20. decembra Regula (EEK) Nr. 2821/71 par Līguma 81. panta 3. punkta (Regulu virsraksti ir laboti, lai ņemtu vērā EK Līguma pantu pārnumurēšanu saskaņā ar Amsterdamas Līguma 12. pantu; sākotnējā atsauce bija uz Līguma 85. panta 3. punktu) piemērošanu dažām vienošanos, lēmumu un saskaņotu darbību kategorijām (*OJ L* 285, 29.12.1971, p. 46). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

<sup>8</sup> Padomes 1987. gada 14. decembra Regula (EEK) Nr. 3976/87 par Līguma 81. panta 3. punkta (Regulu virsraksti ir laboti, lai ņemtu vērā EK Līguma pantu pārnumurēšanu saskaņā ar Amsterdamas Līguma 12. pantu; sākotnējā atsauce bija uz Līguma 85. panta 3. punktu) piemērošanu dažām vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām gaisa transporta nozarē (*OJ L* 374, 31.12.1987, p. 9). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

<sup>9</sup> Padomes 1991. gada 31. maija Regula (EEK) Nr. 1534/91 par Līguma 81. panta 3. punkta (Regulu virsraksti ir laboti, lai ņemtu vērā EK Līguma pantu pārnumurēšanu saskaņā ar Amsterdamas Līguma 12. pantu; sākotnējā atsauce bija uz Līguma 85. panta 3. punktu) piemērošanu dažām vienošanos, lēmumu un saskaņotu darbību kategorijām apdrošināšanas nozarē (*OJ L* 143, 7.6.1991, p. 1).

<sup>10</sup> Padomes 1992. gada 25. februāra Regula (EEK) Nr. 479/92 par Līguma 81. panta 3. punkta (Regulu virsraksti ir laboti, lai ņemtu vērā EK Līguma pantu pārnumurēšanu saskaņā ar Amsterdamas Līguma 12. pantu; sākotnējā atsauce bija uz Līguma 85. panta 3. punktu) piemērošanu dažām vienošanos, lēmumu un saskaņotu darbību kategorijām starp lineru kuģniecības uzņēmumiem (*Consortia*) (*OJ L* 55, 29.2.1992, p. 3). Regulā grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

13) ja to lietu izskatīšanas laikā, kas var novest līdz vienošanās vai darbības aizliegumam, uzņēmumi piedāvā uzņemties saistības, lai atbilstu Komisijas prasībām, tai jāspēj pieņemt lēmums, ar kuru uzliek šīs saistības attiecīgajiem uzņēmumiem. Saistību lēmumos jābūt konstatētam, ka vairs nav pamata Komisijas rīcībai bez secinājumu izdarīšanas par to, vai ir bijis vai joprojām ir pārkāpums. Saistību lēmumi neierobežo dalībvalstu konkurences iestāžu un tiesu pilnvaras izdarīt šādus secinājumus un lemt par attiecīgo lietu. Saistību lēmumi nav lietderīgi gadījumos, kad Komisija plāno uzlikt sodanādu;

14) izņēmuma gadījumos, ja Kopienas intereses to pieprasa, lietderīgi arī var būt Komisijai pieņemt deklarātīva rakstura lēmumu, ar ko konstatē, ka aizliegums Līguma 81. pantā vai 82. pantā, lai precizētu tiesību aktus un nodrošinātu vienotu tā piemērošanu visā Kopienā, neattiecas jo īpaši uz jauniem vienošanos vai darbību veidiem, kas nav atrunāti pastāvošajā tiesu praksē un administratīvajā praksē;

15) Komisijai un dalībvalstu konkurences iestādēm kopā jāizveido publisko iestāžu tīkls, kas ciešā sadarbībā piemēro Kopienas konkurences noteikumus. Minētajā nolūkā jāizveido informēšanas un konsultēšanās pasākumi. Turpmāko kārtību sadarbībai minētajā tīklā noteiks un pārskatīs Komisija, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm;

16) neatkarīgi no jebkādiem valstu noteikumiem par pretējo, tīkla dalībnieku starpā jāatļauj informācijas apmaiņa un šādas informācijas izmantošana kā pierādījumi, pat gadījumos, kad informācija ir konfidenciāla. Šo informāciju var izmantot Līguma 81. un 82. panta piemērošanai, kā arī paralēlai valstu konkurences tiesību aktu piemērošanai, ja tā saistīta ar to pašu gadījumu un neizraisa atšķirīgu rezultātu. Ja saņēmēja iestāde saņemto informācijas izmanto, lai ieviestu sankcijas attiecībā uz uzņēmumiem, nevajadzētu būt nekādiem citiem informācijas izmantošanas ierobežojumiem, izņemot pienākumu izmantot to mērķim, kura dēļ tā tika apkopota, ar nosacījumu, ka attiecībā uz uzņēmumiem iesviestās sankcijas ir viena veida visās sistēmās. Aizstāvības tiesības, kas ir uzņēmumiem dažādās sistēmās, var uzskatīt kā pietiekami vienlīdzīgas. Attiecībā uz fiziskām personām uz tām var tomēr attiekties būtiski atšķirīgi sankciju veidi dažādās sistēmās. Ja tā ir, tad jānodrošina, ka minēto informāciju var izmantot tikai, ja tā ir bijusi apkopota veidā, kas ievēro tādu pašu fizisko personu aizstāvības tiesību aizsardzības līmeni kāds paredzēts saņēmējas iestādes valsts noteikumos;

17) Ja konkurences noteikumi jāpiemēro vienoti un, vienlaikus, tīkls jāpārvalda vislabākajā iespējamajā veidā, būtiski ir saglabāt noteikumu, ka dalībvalstu konkurences iestādes ir automātiski atbrīvotas no savas kompetences, ja Komisija pati uzsāk lietas izskatīšanu. Ja dalībvalsts konkurences iestāde jau rīkojas attiecībā uz lietu un Komisija plāno uzsākt lietas izskatīšanu, to jācenšas izdarīt pēc iespējas ātrāk. Pirms lietas izskatīšanas uzsākšanas Komisijai jākonsultējas ar attiecīgo valsts iestādi;

18) lai nodrošinātu, ka ar lietām nodarbojas vispiemērotākās iestādes minētajā tīklā, jānosaka vispārēji noteikumi, kas konkurences iestādēm ļauj pārtraukt vai aizvērt lietu, pamatojoties uz to, ka cita iestāde nodarbojas vai ir jau nodarbojusies ar to, ar mērķi, lai ar katru lietu nodarbojas viena iestāde. Šim noteikumam nav jāliedz Komisijai sūdzību noraidīšana Kopienas interešu trūkuma dēļ, kā Eiropas Kopienas Tiesas prakse apliecinājusi, tā var tā darīt, pat ja neviena cita konkurences iestāde nav norādījusi savu nodomu nodarboties ar attiecīgo lietu;

19) Aizliegtu vienošanos un dominējoša stāvokļa padomdevēja komiteja, kas izveidota ar Regulu Nr. 17, ir darbojusies ļoti apmierinoši. Tā iederēsies jaunajā decentralizētas piemērošanas sistēmā. Tādēļ jāpamatojas uz noteikumiem, kas noteikti ar Regulu Nr. 17, vienlaikus uzlabojot organizatorisko pasākumu efektivitāti. Šim nolūkam lietderīgi būtu ļaut

atzinumus nosūtīt rakstveidā. Padomdevējai komitejai jāspēj darboties kā diskusiju forumam attiecībā uz apspriežamajām lietām, ar kurām nodarbojas dalībvalstu konkurences iestādes, tādā veidā, lai palīdzētu nodrošināt vienotu Kopienas konkurences noteikumu piemērošanu;

20) padomdevēja komiteja jāveido no dalībvalstu konkurences iestāžu pārstāvjiem. Sanāksmēm, kurās tiek apspriesti vispārēji jautājumi, dalībvalstīm jāspēj iecelt papildu pārstāvi. To veic, neierobežojot komitejas locekļus, kam palīdz citi eksperti no dalībvalstīm;

21) konsekvence konkurences noteikumu piemērošanā arī nosaka vajadzību pēc tā, ka jāizveido pasākumi sadarbībai starp dalībvalstu tiesām un Komisiju. Minētais attiecas uz visām dalībvalstu tiesām, kas piemēro Līguma 81. un 82. pantu, neatkarīgi no tā, vai piemēro šos noteikumus tiesas prāvās starp privātpersonām vai, rīkojoties sabiedrības interesēs vai kā apelācijas tiesas. Jo īpaši valstu tiesām jābūt iespējām prasīt Komisijai informāciju vai atzinumu par jautājumiem, kas saistīti ar Kopienas konkurences tiesību aktu piemērošanu. Komisijai un dalībvalstu konkurences iestādēm jābūt arī iespējām nodot rakstiskus un mutiskus apsvērumus tiesām, kam uzticēts piemērot Līguma 81. vai 82. pantu. Šie apsvērumi jānodod saskaņā ar valstu procesuālajām tiesībām un valstu praksi, ieskaitot to, kas aizsargā pušu intereses. Tādēļ ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka Komisija un dalībvalstu konkurences iestādes ir pietiekami labi informētas par tiesu procesiem valstu tiesās;

22) lai nodrošinātu atbilstību juridiskās noteiktības principam un vienādu Kopienas konkurences noteikumu piemērošanu paralēlu kompetenču sistēmā, jāizvairās no pretrunīgiem lēmumiem. Tādēļ saskaņā ar Eiropas Kopienas Tiesas praksi jāprecizē Komisijas lēmumu un tiesas procesu ietekmi attiecībā uz dalībvalstu tiesām un konkurences iestādēm. Komisijas pieņemtie saistību lēmumi neietekmē dalībvalstu tiesu un konkurences iestāžu pilnvaras piemērot Līguma 81. un 82. pantu;

23) Komisijai jāpiešķir pilnvaras visā Kopienā pieprasīt sniegt informāciju, kas vajadzīga, lai tiktu atklāta jebkāda vienošanās, lēmums vai saskaņota darbība, kas aizliegta ar Līguma 81. pantu, vai jebkāda dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, kas aizliegta ar Līguma 82. pantu. Ja ir atbilstība Komisijas lēmumam, uzņēmumus nevar piespiest atzīt, ka tie izdarījuši pārkāpumu, bet jebkurā gadījumā tiem ir pienākums atbildēt uz jautājumiem par faktiem un sniegt dokumentus, pat ja šo informāciju var izmantot, lai attiecībā pret tiem vai citu uzņēmumu konstatētu pārkāpuma pastāvēšanu;

24) Komisijai jāpiešķir pilnvaras veikt tādas pārbaudes, kādas vajadzīgas, lai tiktu atklāta jebkāda vienošanās, lēmums vai saskaņota darbība, kas aizliegta ar Līguma 81. pantu, vai jebkāda dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, kas aizliegta ar Līguma 82. pantu. Dalībvalstu konkurences iestādēm aktīvi jāsadarbojas, īstenojot šīs pilnvaras;

25) konkurences noteikumu pārkāpumu atklāšana kļūst arvien sarežģītāka, un, lai efektīvi aizsargātu konkurenci, jāpapildina Komisijas izmeklēšanas pilnvaras. Komisijai jo īpaši jāpiešķir pilnvaras iztaujāt jebkuras personas, kam var būt noderīga informācija, un fiksēt izdarītos paziņojumus. Pārbaudes laikā Komisijas pilnvarotiem ierēdņiem jāpiešķir pilnvaras veikt aizzīmogošanu uz laika posmu, kas vajadzīgs attiecīgajai pārbaudei. Aizzīmogošanai parasti nav jābūt ilgākai par 72 stundām. Komisijas pilnvarotajiem ierēdņiem jāpiešķir arī pilnvaras prasīt jebkādu informāciju, kas saistīta ar pārbaudes priekšmetu un mērķi;

26) pieredze rāda, ka ir gadījumi, kad darījumu dokumenti tiek turēti vadītāju vai citu uzņēmuma labā strādājošu cilvēku mājās. Tādēļ, lai nodrošinātu pārbaudžu efektivitāti, ierēdņiem un citām personām, ko pilnvarojusi Komisija, jāpiešķir pilnvaras iekļūt jebkurās telpās, kurās var tikt turēti darījumu dokumenti, tajā skaitā mājokļos. Tomēr šo pilnvaru

īstenošanai būtu jāsaņem pilnvarojums no tiesu iestādes;

27) neskarot Eiropas Kopienų tiesas praksi, ir lietderīgi noteikt tās kontroles darbību jomu, ko var veikt valsts tiesu iestāde, kad tā, kā paredzēts valsts tiesību aktos, tajā starpā tajos, kas ir kā drošības pasākums, atļauj palīdzību no tiesībaizsardzības iestādēm, lai pārvarētu iespējamo pretestību no uzņēmuma puses vai, izpildot lēmumu veikt pārbaudes telpās, kas nav uzņēmuma telpas. No tiesu prakses izriet, ka valsts tiesu iestāde jo īpaši var prasīt Komisijai papildu informāciju, kura tai vajadzīga, lai veiktu savu kontroli, un atteikt pilnvarojumu, ja tādas nav. Tiesu prakse arī apliecina valstu tiesu kompetenci kontrolēt to valstu noteikumu piemērošanu, kas reglamentē piespiedu pasākumu veikšanu;

28) lai palīdzētu dalībvalstu konkurences iestādēm efektīvi piemērot Līguma 81. un 82. pantu, ir lietderīgi tām atļaut savstarpēji palīdzēt, veicot pārbaudes un citus izmeklēšanas pasākumus;

29) atbilstībai Līguma 81. un 82. pantam un to pienākumu izpildei, kas uzlikti uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām saskaņā ar šo regulu, jābūt nodrošināmai, izmantojot sodanaudas un kavējuma naudas. Šim nolūkam arī jānosaka atbilstīgi sodanaudu apmēri procedūras noteikumu pārkāpumiem;

30) lai nodrošinātu efektīvu to sodanaudu piedziņu, kas uzliktas uzņēmumu apvienībām par pārkāpumiem, kurus tās izdarījušas, jāizstrādā noteikumi, saskaņā ar kuriem Komisija var pieprasīt soda naudas maksājumu no apvienības dalībniekiem, ja apvienība ir maksātnespējīga. To darot, Komisijai jāņem vērā to uzņēmumu relatīvo lielumu, kas pieder pie attiecīgās apvienības, un jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu stāvokli. Sodanaudas maksāšana, ko veic viens vai vairāki apvienības dalībnieki, neierobežo valstu tiesību aktu noteikumus, kas paredz nomaksātās summas piedzišanu no citiem apvienības dalībniekiem;

31) noteikumi par sodanaudu un kavējuma naudu piespriešanas noilguma termiņiem ir noteikti Padomes Regulā (EEK) Nr. 2988/74<sup>11</sup>, kas attiecas arī uz sodiem transporta jomā. Paralēlo kompetenču sistēmā darbībās, kas var pārtraukt noilguma termiņu, jāiekļauj procesuāla rīcība, ko neatkarīgi veic dalībvalsts konkurences iestāde. Tādēļ, lai precizētu tiesisko regulējumu, Regula (EEK) Nr. 2988/74 jāgroza, lai novērstu tās piemērošanu jautājumiem, uz kuriem attiecas šī regula, un šajā regulā jāiekļauj noteikumi par noilgumu termiņiem;

32) attiecīgajiem uzņēmumiem jāpiešķir tiesības paust savu viedokli Komisijai, trešām personām, kuru intereses var ietekmēt ar lēmumu, jādod iespēja iepriekš iesniegt savus apsvērumus, un pieņemtie lēmumi plaši jāpopularizē. Nodrošinot attiecīgo uzņēmumu aizstāvības tiesības, jo īpaši tiesības piekļūt lietas materiāliem, ir būtiski, lai tiktu aizsargāti uzņēmējdarbības noslēpumi. Līdzīgi jānodrošina tīklā savstarpēji sniegtās informācijās konfidencialitāti;

33) ievērojot to, ka visi lēmumi, ko saskaņā ar šo regulu pieņēmusi Komisija, ir pakļaujami Eiropas Kopienų Tiesas pārskatīšanai saskaņā ar Līgumu, Eiropas kopienų tiesai saskaņā ar tā 229. pantu jāpiešķir neierobežota jurisdikcija attiecībā uz lēmumiem, ar kuriem Komisija piespriež sodanaudas vai kavējuma naudas;

---

<sup>11</sup> Padomes 1974. gada 26. novembra Regula (EEK) Nr. 2988/74 par noilguma termiņiem tiesas procesos un sankciju izpildei saskaņā ar Eiropas Ekonomikas kopienas noteikumiem attiecībā uz transportu un konkurenci (*OJ L 319, 29.11.1974, p. 1*).

34) Līguma 81. un 82. pantā noteiktie principi atbilstoši tam, kā tos piemēroja ar Regulu Nr. 17, galveno lomu ir piešķīruši Kopienas iestādēm. Šī galvenā loma jā saglabā, vienlaikus arvien ciešāk iesaistot dalībvalstis Kopienas konkurences noteikumu piemērošanā. Saskaņā ar subsidiaritātes un samērīguma principu, kā tas noteikts Līguma 5. pantā, šī regula paredz tikai to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu tās mērķi, atļaut efektīvi piemērot Kopienas konkurences noteikumus;

35) lai panāktu pienācīgu Kopienas konkurences tiesību aktu izpildi, dalībvalstīm jānorīko iestādes un jāpiešķir tām pilnvaras sabiedrības interesēs piemērot Līguma 81. un 82. pantu. Tām jābūt iespējai izraudzīties administratīvās, kā arī tiesu iestādes, lai pildītu dažādas funkcijas, kas šajā regulā piešķirtas konkurences iestādēm. Šī regula atzīst lielo dažādību, kas pastāv dalībvalstu sabiedrības interešu aizsardzības sistēmās. Šīs regulas 11. panta 6. punkta ietekmei jāattiecas uz visām konkurences iestādēm. Izņēmuma kārtā no šī vispārējā noteikuma, ja iestāde, kas veic kriminālvajāšanu, noved lietu līdz atsevišķai tiesas iestādei, 11. panta 6. punktam jāattiecas uz iestādi, kura veic kriminālvajāšanu, un uz kuru attiecas šīs regulas 35. panta 4. punkta nosacījumi. Ja šie nosacījumi nav izpildīti, jāpiemēro vispārējais noteikums. Jebkurā gadījumā 11. panta 6. punktu nebūtu jāpiemēro attiecībā uz tiesām, ciktāl tās rīkojās kā apelācijas tiesas;

36) ņemot vērā to, ka tiesu prakse skaidri norādīja, ka konkurences noteikumi attiecas uz transportu, minētā nozare jāpakļauj šīs regulas procedūras noteikumiem. Tādēļ Padomes 1962. gada 26. novembra Regula Nr. 141, ar ko transportu atbrīvo no Regulas Nr. 17 piemērošanas<sup>12</sup>, jāatceļ un Regulas (EEK) Nr. 1017/68<sup>13</sup>, Nr. 4056/86<sup>14</sup> un Nr. 3975/87<sup>15</sup> jāgroza, lai dzēstu tajās ietvertos īpašos procedūras noteikumus;

37) šī regula respektē pamattiesības un principus, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā; Atbilstīgi, šī regula jāinterpretē un jāpiemēro, respektējot minētās tiesības un principus;

38) juridiskā noteiktība attiecībā uz uzņēmumiem, kas veic darbību saskaņā ar Kopienas konkurences noteikumiem, veicina jauninājumu un ieguldījumu veicināšanu. Gadījumos, kad lietās rodas patiesa neskaidrība tādēļ, ka tās satur jaunus vai neatrisinātus jautājumus attiecībā uz šo noteikumu piemērošanu, individuāli uzņēmumi var vēlēties neformālus padomus no Komisijas. Šī regula neierobežo Komisijas spēju sniegt šādus neformālus padomus,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

<sup>12</sup> *OJ L 124, 28.11.1962, p. 2751/62*; Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1002/67/EEK (*OJ L 306, 16.12.1967, p. 1*).

<sup>13</sup> Padomes 1968. gada 19. jūlija Regula (EEK) Nr. 1017/68, ar ko piemēro konkurences noteikumus dzelzceļa, autoceļu un iekšzemes ūdensceļu transportam (*OJ L 175, 23.7.1968, p. 1*). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

<sup>14</sup> Padomes 1986. gada 22. decembra Regula (EEK) Nr. 4056/86, ar ko nosaka sīki izstrādātas normas, kā piemērot Līguma 85. un 86. pantu (Regulas virsraksts ir labots, lai ņemtu vērā EK Līguma pantu pārnumurēšanu saskaņā ar Amsterdamas Līguma 12. pantu; sākotnējā atsauce bija uz Līguma 85. un 86. pantu) jūras transportam (*OJ L 378, 31.12.1986, p. 4*). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

<sup>15</sup> Padomes 1987. gada 14. decembra Regula (EEK) Nr. 3975/87, ar ko nosaka procedūru konkurences noteikumu piemērošanai uzņēmumiem gaisa transporta nozarē (*OJ L 374, 31.12.1987, p. 1*). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EEK) Nr. 2410/92 (*OJ L 240, 24.8.1992, p. 18*).

## I NODAĻA

### PRINCIPI

#### *1. pants*

#### **Līguma 81. un 82. panta piemērošana**

1. Vienošanās, lēmumi un saskaņotas darbības, ar ko pārkāpj Līguma 81. panta 1. punktu, un kas neatbilst Līguma 81. panta 3. punkta nosacījumiem, ir aizliegtas un šajā ziņā nav vajadzīgs iepriekšējs lēmums.
2. Vienošanās, lēmumi un saskaņotas darbības, ar ko pārkāpj Līguma 81. panta 1. punktu, un kas atbilst Līguma 81. panta 3. punkta nosacījumiem, nav aizliegtas un šajā ziņā nav vajadzīgs iepriekšējs lēmums.
3. Dominēja stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, kas minēta Līguma 82. pantā, ir aizliegta un šajā ziņā nav vajadzīgs iepriekšējs lēmums.

#### *2. pants*

#### **Pierādīšanas pienākums**

Jebkuros valstu vai Kopienas tiesas procesos Līguma 81. un 82. panta piemērošanai Līguma 81. panta 1. punkta vai 82. panta pārkāpuma pierādīšanas pienākums ir pusei vai iestādei, kas norāda uz iespējamo pārkāpumu. Uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, kas vēlas izmantot Līguma 81. panta 3. punkta priekšrocības, ir pienākums pierādīt, ka minētā punkta nosacījumi ir izpildīti.

#### *3. pants*

#### **Attiecības starp Līguma 81. un 82. pantu un valstu konkurences tiesību aktiem**

1. Ja dalībvalstu konkurences iestādes vai valstu tiesas piemēro valsts konkurences tiesību aktus attiecībā uz vienošanos, uzņēmumu apvienību lēmumiem vai saskaņotām darbībām Līguma 81. panta 1. punkta nozīmē, kas minētā noteikuma nozīmē var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, tās attiecībā uz šādu vienošanos, lēmumiem vai saskaņotām darbībām piemēro arī Līguma 81. pantu. Dalībvalstu konkurences iestādēm vai valstu tiesām piemērojot valsts konkurences tiesību aktus jebkurai ļaunprātīgai izmantošanai, kas aizliegta ar Līguma 82. pantu, tās arī piemēro Līguma 82. pantu.
2. Valsts konkurences tiesību aktu piemērošana nedrīkst izraisīt to vienošanos, uzņēmumu apvienību lēmumu vai saskaņotu darbību aizliegšanu, kuras var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet kuras neierobežo konkurenci Līguma 81. panta 1. punkta nozīmē vai kuras atbilst Līguma 81. panta 3. punkta nosacījumiem, vai uz kurām attiecas Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanas regula. Šajā regulā dalībvalstīm nav aizliegts savā teritorijā pieņemt un piemērot stingrākus valstu tiesību aktus, kas aizliedz vai atļauj vienpusēju darbību, kurā iesaistīti uzņēmumi.
3. Neskarot vispārējos principus un citus Kopienas tiesību aktu noteikumus, šā panta 1. un



2. punktu nepiemēro, ja dalībvalstu konkurences iestādes un tiesas piemēro valstu tiesību aktus attiecībā uz apvienošanas kontroli, kā arī tie neliedz tādu valsts tiesību aktu piemērošanu, kas par galveno izvirza citādu mērķi kā Līguma 81. un 82. pantā izvirzīto.

## II NODAĻA

### PILNVARAS

#### *4. pants*

#### **Komisijas pilnvaras**

Līguma 81. un 82. panta piemērošanai Komisijai ir šajā regulā paredzētās pilnvaras.

#### *5. pants*

#### **Dalībvalstu konkurences iestāžu pilnvaras**

Dalībvalstu konkurences iestādēm ir pilnvaras piemērot Līguma 81. un 82. pantu individuālos gadījumos. Šim nolūkam tās pēc savas iniciatīvas vai uz sūdzības pamata var pieņemt lēmumus, ar kuru

- pieprasa izbeigt pārkāpumu,
- nosaka pagaidu pasākumus,
- pieņem saistības,
- uzliek sodanaudas, kavējuma naudas vai jebkādu citu sodu, kas paredzēts to valstu tiesību aktos.

Ja, pamatojoties uz konkurences iestāžu rīcībā esošo informāciju, neizpildās aizlieguma nosacījumi, tās līdzīgi var lemt, ka rīcībai no to puses nav pamata.

#### *6. pants*

#### **Valstu tiesu pilnvaras**

Valstu tiesām ir pilnvaras piemērot Līguma 81. un 82. pantu.

### III NODAĻA

#### KOMISIJAS LĒMUMI

##### 7. pants

#### **Pārkāpuma atklāšana un izbeigšana**

1. Ja Komisija uz sūdzības pamata vai pēc savas iniciatīvas atklāj, ka ir Līguma 81. panta vai 82. panta pārkāpums, tā var ar lēmumu pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām šādas pārkāpšanas izbeigšanu.

Šim nolūkam Komisija attiecībā uz tiem var ieviest tādus, kas attiecas uz uzvedību, vai strukturālos aizsardzības līdzekļus, kas ir proporcionāli izdarītajam pārkāpumam un kas ir vajadzīgi, lai efektīvi izbeigtu pārkāpšanu. Strukturālos aizsardzības līdzekļus var ieviest tikai tad, ja nav vienlīdzīgi efektīva aizsardzības līdzekļa, kas attiecas uz uzvedību, vai ja jebkurš vienlīdzīgi efektīvs aizsardzības līdzeklis, kas attiecas uz uzvedību, attiecīgajam uzņēmumam būtu apgrūtināošāks nekā strukturālais aizsardzības līdzeklis. Ja Komisijai ir likumīgas intereses, tā arī var konstatēt, ka pārkāpums ir izdarīts pagātnē.

2. Šā panta 1. punkta nolūkā tiesības iesniegt sūdzību ir fiziskām un juridiskām personām, kas var apliecināt likumīgas intereses, un dalībvalstīm.

##### 8. pants

#### **Pagaidu pasākumi**

1. Steidzamības gadījumā nopietna un nelabojama kaitējuma konkurencei riska dēļ Komisija pēc savas iniciatīvas vai uz sūdzības pamata ar lēmumu, pamatojoties uz sākotnējo pārkāpuma atklāšanu, var noteikt pagaidu pasākumus.

2. Šā panta 1. punktā minēto lēmumu piemēro uz noteiktu laika posmu, un to var pagarināt, ciktāl tas ir vajadzīgs un lietderīgs.

##### 9. pants

#### **Saistības**

1. Ja Komisija plāno pieņemt lēmumu, ar ko pieprasa pārkāpšanas izbeigšanu, un ja attiecīgie uzņēmumi piedāvā uzņemties saistības, lai atbilstu prasībām, kuras tiem paudusi Komisija savā sākotnējā vērtējumā, Komisija var ar lēmumu atzīt šo saistību saistošo spēku attiecībā uz uzņēmumiem. Šādu lēmumu var pieņemt uz noteiktu laika posmu, un tajā secina, ka Komisijas rīcībai vairs nav pamata.

2. Komisija uz pieprasījuma pamata vai pēc savas iniciatīvas atsāk lietas izskatīšanu

a) ja ir būtiskas izmaiņas jebkuros faktos, uz kuriem tika balstīts lēmumu;

b) ja attiecīgie uzņēmumi rīkojas pretēji savām saistībām; vai

c) ja lēmums tika balstīts uz nepilnīgu, nepareizu vai maldinošu informāciju, ko sniegušas puses.

#### *10. pants*

### **Nepiemērojamības konstatācija**

Ja Kopienas sabiedrības intereses, kas saistītas ar Līguma 81. un 82. panta piemērošanu, nosaka tādu vajadzību, Komisija pēc savas iniciatīvas var ar lēmumu konstatēt, ka Līguma 81. pants nav piemērojams attiecībā uz vienošanos, uzņēmumu apvienības lēmumu vai saskaņotu darbību, jo Līguma 81. panta 1. punkta nosacījumi nav izpildīti vai Līguma 81. panta 3. punkta nosacījumi ir izpildīti.

Komisija līdzīgi var veikt šādu konstatāciju ar atsauci uz Līguma 82. pantu.

## **IV NODAĻA**

### **SADARBĪBA**

#### *11. pants*

### **Sadarbība starp Komisiju un dalībvalstu konkurences iestādēm**

1. Komisija un dalībvalstu konkurences iestādes ciešā sadarbībā piemēro Kopienas konkurences noteikumus.
2. Komisija dalībvalstu konkurences iestādēm pārsūta to svarīgāko dokumentu kopijas, ko tā savākusi, lai piemērotu 7., 8., 9. un 10. pantu un 29. panta 1. punktu. Komisija pēc dalībvalsts konkurences iestādes pieprasījuma tai sniedz citu to esošo dokumentu kopijas, kas vajadzīgi lietas izvērtēšanai.
3. Dalībvalstu konkurences iestādes, ja rīkojas saskaņā ar Līguma 81. pantu vai 82. pantu, rakstiski informē Komisiju pirms vai bez kavēšanās pēc pirmā oficiālā izmeklēšanas pasākuma uzsākšanas. Šo informāciju var arī darīt pieejama citu dalībvalstu konkurences iestādēm.
4. Dalībvalstu konkurences iestādes ne vēlāk kā 30 dienas pirms tā lēmuma pieņemšanas, kas pieprasa pārkāpšanas pārtraukšanu vai kas pieņem saistības, vai kas atceļ grupālā atbrīvojuma regulu, informē Komisiju. Šajā nolūkā tās sniedz Komisijai lietas kopsavilkumu, paredzēto lēmumu vai, ja tāda nav, jebkādu citu dokumentu, kas norāda iecerēto rīcības gaitu. Šo informāciju var arī darīt pieejamu citu dalībvalstu konkurences iestādēm. Attiecīgā konkurences iestāde pēc Komisijas pieprasījuma dara Komisijai pieejamus citus dokumentus, ko tā glabā, un kas ir vajadzīgi lietas izvērtēšanai. Komisijai piegādāto informāciju var darīt pieejamu citu dalībvalstu konkurences iestādēm. Valstu konkurences iestādes var arī savā starpā apmainīties ar informāciju, kas vajadzīga tās lietas izvērtēšanai, ar ko tās nodarbojas saskaņā ar Līguma 81. pantu vai 82. pantu.
5. Dalībvalstu konkurences iestādes var konsultēties ar Komisiju par jebkuru lietu, kas saistīta ar Kopienas tiesību aktu piemērošanu.

6. Lietas izskatīšanas uzsākšana, ko veic Komisija, lai pieņemtu lēmumu saskaņā ar III nodaļu, atbrīvo dalībvalstu konkurences iestādes no to kompetences piemērot Līguma 81. un 82. pantu. Ja dalībvalsts konkurences iestāde jau darbojas pie lietas, Komisija uzsāk lietas izskatīšanu vienīgi pēc konsultēšanās ar šo valsts konkurences iestādi.

## *12. pants*

### **Informācijas apmaiņa**

1. Līguma 81. un 82. panta piemērošanai Komisijai un dalībvalstu konkurences iestādēm ir pilnvaras savstarpēji sniegt un izmantot kā pierādījumus jebkādu informāciju par faktu vai tiesību aktiem, tostarp konfidenciālu informāciju.

2. Savstarpēji sniegto informāciju izmanto vienīgi pierādījumos Līguma 81. vai 82. panta piemērošanai un attiecībā uz priekšmetu, kura dēļ nosūtītāja iestāde to savākusi. Tomēr, ja piemēro valsts konkurences likumus tajā pašā lietā paralēli Kopienas konkurences tiesību aktiem un ja tas neizraisa atšķirīgu rezultātu, informāciju, kas sniegta saskaņā ar šo pantu, arī var izmantot valsts konkurences likumu piemērošanai.

3. Informāciju, kas iegūta saskaņā ar 1. punktu, pierādījumos, lai noteiktu sankcijas attiecībā uz fiziskām personām, var izmantot vienīgi, ja

- nosūtītājas iestādes tiesību akti paredz līdzīga veida sankcijas saistībā ar Līguma 81. panta vai 82. panta pārkāpumu vai gadījumā, kad nav tādu,

- informācija tika savākta veidā, ka tiek ievērots tāds pats fizisko personu aizstāvības tiesību aizsardzības līmenis kā paredzēts saņēmēja iestādes valsts tiesību normās. Tomēr šajā gadījumā sniegto informāciju nevar izmantot saņēmēja iestāde, lai noteiktu brīvības atņemšanas sodus.

## *13. pants*

### **Tiesas procesu apturēšana vai izbeigšana**

1. Ja divu vai vairāku dalībvalstu konkurences iestādes ir saņēmušas sūdzību, vai ja tās rīkojas pēc savas iniciatīvas saskaņā ar Līguma 81. pantu vai 82. pantu pret to pašu vienošanos, apvienības lēmumu vai darbību, apstāklis, ka viena iestāde nodarbojas ar lietu, pārējām ir pietiekams pamats apturēt lietas izskatīšanu vai noraidīt sūdzību. Līdzīgi Komisija var noraidīt sūdzību, pamatojoties uz to, ka dalībvalsts konkurences iestāde nodarbojas ar attiecīgo lietu.

2. Ja dalībvalsts konkurences iestāde vai Komisija ir saņēmusi sūdzību par vienošanos, apvienības lēmumu vai darbību, ar kuru jau ir nodarbojusies cita konkurences iestāde, tā var to noraidīt.

*14. pants***Padomdevēja komiteja**

1. Komisija konsultējas ar Aizliegtu vienošanos un dominējoša stāvokļa padomdevēju komiteju pirms jebkāda lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 7., 8., 9., 10., 23. pantu, 24. panta 2. punktu un 29. panta 1. punktu.

2. Atsevišķu lietu apspriešanai padomdevēju komiteju veido no dalībvalstu konkurences iestāžu pārstāvjiem. Sanāksmēm, kurās apspriež citas tēmas, nevis atsevišķas lietas, var tikt nozīmēts konkurences jautājumos kompetents dalībvalsts papildu pārstāvis. Pārstāvjus, ja tie nevar ierasties, var aizstāt ar citiem pārstāvjiem.

3. Konsultācijas var notikt sanāksmē, ko sasauc un vada Komisija, ne ātrāk par 14 dienām pēc tā paziņojuma nosūtīšanas, ar ko to sasauc, kopā ar lietas kopsavilkumu, norādēm uz svarīgākajiem dokumentiem un pagaidu lēmuma projektu. Attiecībā uz lēmumiem saskaņā ar 8. pantu sanāksmi var novadīt septiņas dienas pēc lēmuma projekta rezolūtīvās daļas nosūtīšanas. Gadījumā, kad Komisija nosūta paziņojumu, ar kuru sasauc sanāksmi, un kurš sniedz īsāku paziņošanas termiņu nekā tas ir noteikts iepriekš, sanāksme var notikt piedāvātajā datumā, ja nav nekādu iebildumu no nevienas dalībvalsts. Padomdevēja komiteja sniedz rakstisku atzinumu par Komisijas pagaidu lēmuma projektu. Tā var sniegt atzinumu, pat ja kādi dalībnieki nepiedalās un netiek pārstāvēti. Pēc viena vai vairāku dalībnieku pieprasījuma atzinumā norādītās pozīcijas pamato.

4. Konsultācijas var arī notikt rakstiski. Tomēr, ja kāda dalībvalsts to pieprasa, Komisija sasauc sanāksmi. Rakstiska procesa gadījumā Komisija nosaka termiņu ne mazāku par 14 dienām, kurās dalībvalstīm jāsniedz savi apsvērumi izplatīšanai visām pārējām dalībvalstīm. Gadījumos, kad lēmumus pieņem atbilstoši 8. pantam, 14 dienu termiņu aizvieto ar septiņām dienām. Gadījumos, kad Komisija rakstiskajam procesam nosaka termiņu, kas ir īsāks par tiem, kuri noteikti iepriekš, piedāvātais termiņš ir piemērojams, ja nav nekādu iebildumu no nevienas dalībvalsts.

5. Komisija īpaši ņem vērā padomdevējas komitejas sniegto atzinumu. Komisija informē komiteju par to, kā tās atzinums ir ņemts vērā.

6. Ja padomdevēja komiteja sniedz rakstisku atzinumu, šo atzinumu pievieno lēmuma projektam. Ja padomdevēja komiteja iesaka atzinumu publicēt, Komisija izdara šādu publikāciju, ņemot vērā uzņēmumu likumīgās intereses savu uzņēmējdarbības noslēpumu aizsargāšanā.

7. Komisija pēc dalībvalsts konkurences iestādes pieprasījuma padomdevējas komitejas dienas kārtībā iekļauj lietas, ar kurām nodarbojas dalībvalsts konkurences iestāde saskaņā ar Līguma 81. pantu vai 82. pantu. Komisija var arī to darīt pēc savas iniciatīvas. Abos gadījumos Komisija informē attiecīgo konkurences iestādi.

Pieprasījumu jo īpaši var izdarīt dalībvalsts konkurences iestāde attiecībā uz lietu, ja Komisija plāno uzsākt lietas izskatīšanu ar mērķi, kas noteikts 11. panta 6. punktā.

Padomdevēja komiteja nesniedz atzinumus par lietām, ar ko nodarbojas dalībvalstu konkurences iestādes. Padomdevēja komiteja var arī apspriest vispārējus Kopienas konkurences tiesību aktu jautājumus.

### 15. pants

#### Sadarbība ar valstu tiesām

1. Tiesas procesos Līguma 81. vai 82. panta piemērošanai dalībvalstu tiesas var prasīt Komisijai nosūtīt tām informāciju, kas ir tās rīcībā, vai savu atzinumu par jautājumiem saistībā ar Kopienas konkurences noteikumu piemērošanu.

2. Dalībvalstis Komisijai nosūta jebkura tā rakstiska valstu tiesu sprieduma kopiju, ar ko lemj par Līguma 81. vai 82. panta piemērošanu. Šādas kopijas nosūta nekavējoties pēc tam, kad pusēm ir paziņots pilnais rakstiskais spriedums.

3. Dalībvalstu konkurences iestādes pēc savas iniciatīvas savas dalībvalsts valstu tiesām var iesniegt rakstiskus apsvērumus par jautājumiem saistībā ar Līguma 81. panta vai 82. panta piemērošanu. Ar attiecīgās tiesas atļauju tās arī var savas dalībvalsts valstu tiesām sniegt mutiskus apsvērumus. Ja vajadzīgs saskaņotai Līguma 81. panta vai 82. panta piemērošanai, Komisija pēc savas iniciatīvas var iesniegt rakstiskus apsvērumus dalībvalstu tiesām. Ar attiecīgās tiesas atļauju Komisija arī var sniegt mutiskus apsvērumus.

Vienīgi savu apsvērumu izstrādes nolūkā dalībvalstu konkurences iestādes un Komisija var pieprasīt attiecīgo dalībvalsts tiesu nosūtīt jebkurus dokumentus, kas vajadzīgi lietas izvērtēšanai, vai nodrošināt to nosūtīšanu tām.

4. Šis pants neierobežo plašākas tās pilnvaras izteikt apsvērumus tiesām, kas piešķirtas dalībvalstu konkurences iestādēm saskaņā ar to dalībvalstu tiesību aktiem.

### 16. pants

#### Vienāda Kopienas konkurences tiesību aktu piemērošana

1. Ja valstu tiesas atbilstoši Līguma 81. pantam vai 82. pantam lemj par vienošanos, lēmumiem vai darbībām, uz kurām jau attiecas Komisijas lēmums, tās nevar pieņemt lēmumus, kuri ir pretrunā ar Komisijas pieņemto lēmumu. Tām arī jāizvairās no to lēmumu pieņemšanas, kas var būt pretrunā ar lēmumu, kuru iecerējusi Komisija tādu lietu izskatīšanā, ko tā uzsākusi. Lai to panāktu, valstu tiesa var izvērtēt, vai jāaptur tās tiesas procesi. Šis pienākums neierobežo tiesības un pienākumus, ko paredz Līguma 234. pants.

2. Ja dalībvalstu konkurences iestādes atbilstoši Līguma 81. pantam vai 82. pantam lemj par vienošanos, lēmumiem vai darbībām, uz kurām jau attiecas Komisijas lēmums, tās nevar pieņemt lēmumus, kuri ir pretrunā ar Komisijas pieņemto lēmumu.

## V NODAĻA

## IZMEKLĒŠANAS PILNVARAS

## 17. pants

**Izmeklēšana attiecībā uz ekonomikas nozarēm un vienošanās veidiem**

1. Ja tirdzniecības attīstība starp dalībvalstīm, cenu neelastība vai citi apstākļi liek domāt, ka konkurence kopējā tirgū ir iespējami ierobežota vai traucēta, Komisija var veikt savu izmeklēšanu attiecībā uz konkrētu ekonomikas nozari vai atsevišķu vienošanās veidu dažādās nozarēs. Šīs izmeklēšanas gaitā Komisija var pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām sniegt informāciju, kas vajadzīga, lai īstenotu Līguma 81. un 82. pantu, un var veikt pārbaudes, kas vajadzīgas minētajā nolūkā.

Komisija jo īpaši var pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām darīt tai zināmus visas vienošanās, lēmumus un saskaņotas darbības.

Komisija var publicēt ziņojumu par savas izmeklēšanas rezultātiem attiecībā uz konkrētajām ekonomikas nozarēm vai konkrētajiem vienošanās veidiem vairākās nozarēs un lūgt komentārus no ieinteresētajām pusēm.

2. Šīs regulas 14., 18., 19., 22., 23., un 24. pantu piemēro *mutatis mutandis*.

## 18. pants

**Informācijas pieprasījumi**

1. Lai veiktu pienākumus, kas tai uzlikti ar šo regulu, Komisija ar vienkāršu pieprasījumu vai ar lēmumu var pieprasīt uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām sniegt visu vajadzīgo informāciju.

2. Ja tiek nosūtīts vienkāršs pieprasījums pēc informācijas uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, Komisija paziņo pieprasījuma juridisko pamatu un nolūku, norāda informāciju, kura vajadzīga, un nosaka termiņu, kurā jāsniedz informācija, un sodus, kuri paredzēti 23. pantā par nepatiesas vai maldinošas informācijas sniegšanu.

3. Ja Komisija pieprasa uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām sniegt informāciju ar lēmumu, tā paziņo pieprasījuma juridisko pamatu un nolūku, norāda informāciju, kura vajadzīga, un nosaka termiņu, kurā tā jāsniedz. Tā arī norāda sodus, kas paredzēti 23. pantā, un norāda vai uzliek sodus, kas paredzēti 24. pantā. Turklāt tā norāda Eiropas Kopienų Tiesas tiesības pārskatīt lēmumu.

4. Uzņēmumu īpašnieki vai to pārstāvji un, juridisku personu gadījumā, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmumi, vai, tādu asociāciju gadījumā, kas nav juridiskas personas, personas, kas ir pilnvarotas tās pārstāvēt pēc likuma vai pēc to statūtiem, sniedz pieprasīto informāciju attiecīgā uzņēmuma vai attiecīgās uzņēmumu apvienības vārdā. Juristi, kas ir attiecīgi pilnvaroti rīkoties, var sniegt informāciju savu klientu vārdā. Klienti nes pilnu atbildību, ja sniegtā informācija ir nepilnīga, nepatiesa vai maldinoša.

5. Komisija nekavējoties nosūta vienkāršā pieprasījuma vai lēmuma kopiju tās dalībvalsts konkurences iestādei, kuras teritorijā atrodas uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības mītne, un tās dalībvalsts konkurences iestādei, kuras teritorija ir ietekmēta.

6. Pēc Komisijas pieprasījuma dalībvalstu valdības un konkurences iestādes Komisijai sniedz visu informāciju, kas vajadzīga, lai veiktu pienākumus, kas tai uzlikti ar šo regulu.

### *19. pants*

#### **Pilnvaras pieņemt paziņojumus**

1. Lai veiktu pienākumus, kas tai uzlikti ar šo regulu, Komisija var iztaujāt jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas piekrīt iztaujāšanai, ar mērķi savākt informāciju attiecībā uz izmeklēšanas priekšmetu.

2. Ja iztaujāšanu, ievērojot 1. punktu, veic uzņēmuma telpās, Komisija informē tās dalībvalsts konkurences iestādi, kuras teritorijā notiek iztaujāšana. Ja to pieprasa minētās dalībvalsts konkurences iestāde, tās pārstāvji var palīdzēt amatpersonām un citām pavadošām personām, kuras pilnvarojusi Komisija, veikt iztaujāšanu.

### *20. pants*

#### **Komisijas pārbaudes pilnvaras**

1. Lai veiktu pienākumus, kas tai uzlikti ar šo regulu, Komisija var veikt visas vajadzīgās uzņēmumu un uzņēmumu apvienību pārbaudes.

2. Amatpersonas un citas pavadošās personas, kuras Komisija pilnvarojusi veikt pārbaudi, ir tiesīgas

a) iekļūt jebkurās uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību telpās, zemes īpašumos un transporta līdzekļos;

b) pārbaudīt grāmatvedības dokumentus un citus dokumentus, kuri saistīti ar uzņēmējdarbību, neatkarīgi no veida, kādā tos glabā;

c) jebkādā veidā ņemt vai iegūt šo grāmatvedības dokumentu vai citu dokumentu izvilkumu kopijas;

d) aizzīmogot jebkuras uzņēmuma telpas un grāmatvedības dokumentus vai citus dokumentus uz laika posmu un apjomā, kāds vajadzīga izmeklēšanai;

e) prasīt jebkuram uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības darbiniekam vai pārstāvim paskaidrojumus par faktiem vai dokumentiem, kas attiecas uz pārbaudes priekšmetu un mērķi, un fiksēt atbildes.

3. Amatpersonas un citas pavadošās personas, kuras Komisija pilnvarojusi veikt pārbaudi, īsteno savas pilnvaras, uzrādot rakstisku pilnvarojumu, kurš norāda pārbaudes priekšmetu un mērķi un sodus, kas paredzēti 23. pantā gadījumā, ja pieprasītie grāmatvedības dokumenti vai citi dokumenti, kuri saistīti ar uzņēmējdarbību, ir nepilnīgi, vai ja atbildes uz jautājumiem,



kuri uzdoti saskaņā ar šā panta 2. punktu, ir nepatiesas vai maldinošas. Komisija laikus pirms pārbaudes paziņo par pārbaudi tās dalībvalsts konkurences iestādei, kuras teritorijā to veiks.

4. Uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām jāpakļaujas pārbaudēm, kas pieprasītas ar Komisijas lēmumu. Lēmumā nosaka pārbaudes priekšmetu un mērķi, nozīmē datumu, kurā tā sāksies, norāda uz sodiem, kas paredzēti 23. un 24. pantā, un uz tiesībām lēmumu pārskatīt Eiropas Kopienų Tiesā. Komisija šādus lēmumus pieņem pēc apspriešanās ar tās dalībvalsts konkurences iestādi, kuras teritorijā jāveic pārbaude.

5. Amatpersonas, kā arī personas, ko pilnvarojusi vai norīkojusi tās dalībvalsts konkurences iestāde, kuras teritorijā jāveic pārbaude, pēc šīs iestādes vai Komisijas pieprasījuma aktīvi palīdz amatpersonām un citām pavadošajām personām, ko pilnvarojusi Komisija. Šajā nolūkā tām ir 2. punktā noteiktās pilnvaras.

6. Ja amatpersonas un citas pavadošās personas, ko pilnvarojusi Komisija, atklāj, ka uzņēmums pretojas pārbaudēm, kas pieprasītas saskaņā ar šo pantu, attiecīgā dalībvalsts sniedz tām vajadzīgo palīdzību, attiecīgā gadījumā lūdzot policijas vai līdzīgas izpildiestādes palīdzību, lai ļautu tām veikt savu pārbaudi.

7. Ja palīdzībai, kas sniegta saskaņā ar 6. punktu, vajag pilnvarojumu no tiesas iestādes atbilstoši valstu noteikumiem, šāda pilnvarošana tiek ierosināta. Šādu pilnvarojumu arī var ierosināt kā piesardzības pasākumu.

8. Ja ierosina pilnvarojumu, kas minēts 7. punktā, valsts tiesību iestāde kontrolē, lai Komisijas lēmums ir autentisks, un lai paredzētie pasākumi nav patvaļīgi vai pārmērīgi, ņemot vērā pārbaudes priekšmetu. Veicot savu kontroli attiecībā uz piespiedu pasākumu samērīgumu, valsts tiesas iestāde var tieši vai ar dalībvalsts konkurences iestādes starpniecību prasīt Komisijai sīkus paskaidrojumus jo īpaši par pamatu, uz kāda Komisijai ir aizdomas par Līguma 81. un 82. panta pārkāpšanu, kā arī par tā nozieguma nopietnību, par kuru ir aizdomas, un par attiecīgā uzņēmuma iesaistīšanās veidu. Valsts tiesu iestāde tomēr nedrīkst apšaubīt pārbaudes vajadzību, kā arī nedrīkst pieprasīt, lai tai sniedz informāciju, kas ir Komisijas lietas materiālos. Komisijas lēmuma likumību var pārskatīt vienīgi Eiropas Kopienų Tiesa.

## *21. pants*

### **Citu telpu pārbaude**

1. Ja ir pamatotas aizdomas, ka grāmatvedības dokumenti un citi dokumenti, kas saistīti ar uzņēmējdarbību un ar pārbaudes priekšmetu, un kas var būt būtiski nopietna Līguma 81. panta vai 82. panta pārkāpuma pierādīšanai, tiek turēti jebkādas citās telpās, zemes īpašumos un transporta līdzekļos, tajā skaitā attiecīgo uzņēmumu un attiecīgo uzņēmumu apvienību direktoru, vadītāju un citu darbinieku mājās, Komisija var ar lēmumu pieprasīt pārbaudi veikt minētajās citās telpās, zemes īpašumos un transporta līdzekļos.

2. Lēmumā norāda pārbaudes priekšmetu un mērķi, nozīmē datumu, kurā tā sākas, un norāda uz tiesībām lēmumu pārskatīt Eiropas Kopienų Tiesā. Jo īpaši tajā paziņo iemeslus, kas Komisijai lika secināt, ka pastāv aizdomas 1. punkta nozīmē. Komisija pieņem šādus lēmumus pēc apspriešanās ar tās dalībvalsts konkurences iestādi, kuras teritorijā jāveic pārbaude.

3. Lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 1. punktu, nevar izpildīt bez iepriekšēja pilnvarojuma no attiecīgās dalībvalsts valsts tiesu iestādes. Valsts tiesu iestāde kontrolē, lai Komisijas lēmums ir autentisks un lai paredzētie piespiedu līdzekļi nav patvaļīgi vai pārmērīgi, jo īpaši ņemot vērā tā pārkāpuma nopietnību, par kuru ir aizdomas, savāktu pierādījumu nopietnību, attiecīgā uzņēmuma iesaistīšanos un pamatotu iespējamību, ka uzņēmējdarbības grāmatvedības un citi dokumenti, kuri saistīti ar pārbaudes priekšmetu, tiek turēti telpās, attiecībā uz kurām pieprasīts pilnvarojums. Valsts tiesu iestāde var tieši vai ar dalībvalsts konkurences iestādes starpniecību prasīt Komisijai tādus sīkus paskaidrojumus par minētajiem elementiem, kas ir vajadzīgi, lai atļautu tās kontroli attiecībā uz paredzēto piespiedu līdzekļu samērīgumu.

Tomēr valsts tiesu iestāde nedrīkst apšaubīt pārbaudes vajadzību vai pieprasīt, lai tai tiek sniegta informācija, kas ir Komisijas lietas materiālos. Komisijas lēmuma likumību var pārskatīt vienīgi Eiropas Kopienų Tiesa.

4. Amatpersonām un citām pavadošajām personām, ko Komisija pilnvarojusi veikt pārbaudi, kura pieprasīta saskaņā ar šā panta 1. punktu, ir pilnvaras, kas noteiktas 20. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā. Šīs regulas 20. panta 5. un 6. punktu piemēro *mutatis mutandis*.

## 22. pants

### Izmeklēšanas, ko veic dalībvalstu konkurences iestādes

1. Dalībvalsts konkurences iestāde savā teritorijā var veikt jebkādu pārbaudi vai citu izmeklēšanas pasākumu saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem citas dalībvalsts konkurences iestādes vārdā vai interesēs, lai noteiktu, vai ir bijis Līguma 81. panta vai 82. panta pārkāpums. Jebkādu informācijas apmaiņu un savāktās informācijas izmantošanu veic saskaņā ar 12. pantu.

2. Dalībvalstu konkurences iestādes pēc Komisijas pieprasījuma veic pārbaudes, kuras Komisija saskaņā ar 20. panta 1. punktu uzskata par vajadzīgām, vai kuras tā saskaņā ar 20. panta 4. punktu pieprasījusi ar lēmumu. Dalībvalstu konkurences iestāžu amatpersonas, kas atbildīgas par šo pārbaudi veikšanu, kā arī to pilnvarotās un nozīmētās personas īsteno savas pilnvaras saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem.

Ja to pieprasa Komisija vai tās dalībvalsts konkurences iestāde, kuras teritorijā jāveic pārbaude, amatpersonas un citas pavadošās personas, ko pilnvarojusi Komisija, var palīdzēt attiecīgās iestādes amatpersonām.

## VI NODAĻA

### SODI

## 23. pants

### Sodanaudas

1. Komisija ar lēmumu var uzlikt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām sodanaudas, kas nepārsniedz 1 % no kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā, ja tīši vai nolaidības dēļ

a) tās sniedz nepatiesu vai maldinošu informāciju, atbildot uz pieprasījumu, kas izdarīts saskaņā ar 17. pantu vai 18. panta 2. punktu;

b) atbildot uz pieprasījumu, kas izdarīts saskaņā ar 17. pantu vai 18. panta 3. punktu, tās sniedz nepatiesu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju vai nesniedz informāciju pieprasītajā termiņā;

c) tās pārbaudēs, kas paredzētas 20. pantā, uzrāda pieprasītos grāmatvedības dokumentus un citus dokumentus, kas saistīti ar uzņēmējdarbību, nepilnīgā veidā vai atsakās pakļauties pārbaudēm, kas pieprasītas ar lēmumu saskaņā ar 20. panta 2. punktu;

d) atbildot uz saskaņā ar 20. panta 2. punkta e) apakšpunkta uzdoto jautājumu,

- tās sniedz nepatiesu vai maldinošu atbildi,

- tās termiņā, ko noteikusi Komisija, nekoriģē nepatiesu, nepilnīgu vai maldinošu atbildi, ko sniedzis darbinieks, vai

- tās nesniedz vai atsakās sniegt pilnīgu atbildi par faktiem, kas saistīti ar tās pārbaudes priekšmetu un mērķi, kura pieprasīta ar lēmumu saskaņā ar 20. panta 4. punktu;

e) aizzīmogojumi, ko saskaņā ar 20. panta 2. punkta d) apakšpunktu izdarījušas amatpersonas vai citas pavadošās personas, kuras pilnvarojusi Komisija, ir pārplēsti.

2. Komisija ar lēmumu var uzlikt sodanaudas uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām, ja tās tīši vai nolaidības dēļ

a) pārkāpj Līguma 81. vai 82. pantu vai

b) pārkāpj lēmumu, kas nosaka pagaidu pasākumus saskaņā ar 8. pantu, vai

c) tās nepilda saistības, kas uzliktas ar lēmumu saskaņā ar 9. pantu.

Attiecībā uz katru uzņēmumu un uzņēmumu apvienību, kas piedalās pārkāpumā, sodanauda nepārsniedz 10 % no tās kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

Ja apvienības pārkāpums ir saistīts ar tās dalībnieku darbībām, sodanauda nepārsniedz 10 % no kopējā katra tā dalībnieka apgrozījuma summas, kas darbojas tirgū, kuru skāris apvienības pārkāpums.

3. Nosakot sodanaudas apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.

4. Ja sodanaudu uzliek uzņēmumu apvienībai, ņemot vērā tās dalībnieku apgrozījumu, un ja apvienība ir maksātnespējīga, apvienībai ir pienākums prasīt iemaksas no saviem dalībniekiem, lai segtu sodanaudas summu.

Ja šādas iemaksas nav veiktas apvienībai Komisijas noteiktajā termiņā, Komisija var pieprasīt sodanaudas maksājumu tieši no jebkuriem uzņēmumiem, kas bija attiecīgo apvienības lēmējinstanču dalībnieki.

Pēc tam, kad Komisija pieprasījusi maksājumu saskaņā ar otro daļu, ja vajadzīgs, lai nodrošinātu sodanaudas maksājumu pilnā apmērā, Komisija var pieprasīt atlikuma samaksu

no jebkuriem apvienības dalībniekiem, kas darbojās tirgū, kurā izdarīts pārkāpums.

Komisija tomēr nepieprasīs maksājumu saskaņā ar otro vai trešo daļu no uzņēmumiem, kas pierāda, ka tie nav īstenojuši apvienības aizliegto lēmumu un vai nu nezināja par tā esamību, vai aktīvi norobežoja sevi no tā pirms Komisija uzsāka lietas izmeklēšanu.

Katra uzņēmuma finansiālā atbildība attiecībā uz sodanaudas maksājumu nepārsniedz 10 % no tā kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

5. Lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar 1. un 2. punktu, nav krimināltiesiska rakstura.

#### *24. pants*

### **Kavējuma naudas**

1. Komisija uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām ar lēmumu var uzlikt kavējuma maksājumus, kas nepārsniedz 5 % no vidējā dienas apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā, par katru dienu, kas seko pēc termiņa, kurš noteikts ar lēmumu, lai piespiestu tās

a) izbeigt Līguma 81. vai 82. panta pārkāpšanu, ievērojot lēmumu, kas pieņemts atbilstoši 7. pantam;

b) pildīt lēmumu, kas nosaka pagaidu pasākumus, kuri pieņemti atbilstoši 8. pantam;

c) pildīt saistības, kas uzliktas ar lēmumu atbilstoši 9. pantam;

d) iesniegt pilnīgu un patiesu informāciju, ko Komisija pieprasījusi ar lēmumu atbilstoši 17. pantam vai 18. punkta 3. punktam;

e) pakļauties pārbaudei, ko Komisija pieprasījusi ar lēmumu atbilstoši 20. panta 4. punktam.

2. Ja uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības izpildījušas pienākumu, kura izpildi bija iecerēts nodrošināt ar kavējuma maksājumiem, Komisija galīgo kavējuma maksājumu apmēru var noteikt zemāku par to, kāds tas būtu atbilstoši sākotnējam lēmumam. Šīs regulas 23. panta 4. punktu piemēro atbilstīgi.

## VII NODAĻA

### **NOILGUMA TERMIŅI**

#### *25. pants*

### **Noilguma termiņi sodu uzlikšanai**

1. Uz pilnvarām, kas ar 23. un 24. pantu piešķirtas Komisijai, attiecas šādi noilguma termiņi:

a) trīs gadi gadījumā, kad pārkāpti noteiktumi attiecībā uz informācijas pieprasīšanu vai pārbaužu veikšanu;

b) pieci gadi visu pārējo pārkāpumu gadījumā.

2. Laiku skaita no dienas, kuras izdarīts pārkāpums. Tomēr pārkāpumu turpināšanas vai atkārtotā gadījumā laiku skaita no dienas, kurā pārtrauc pārkāpšanu.

3. Jebkura rīcība, ko izmeklēšanā vai tiesvedībā attiecībā uz pārkāpumu veikusi Komisija vai dalībvalsts konkurences iestāde, pārtrauc noilguma termiņu sodanaudu vai kavējuma maksājumu uzlikšanai. Noilguma termiņu pārtrauc no dienas, kurā rīcība ir paziņota vismaz vienam uzņēmumam vai vienai uzņēmumu apvienībai, kas piedalījās pārkāpumā. Rīcība, kas pārtrauc termiņa skaitīšanu, jo īpaši iekļauj

a) rakstiskus informācijas pieprasījumus, ko izdarījusi Komisija vai dalībvalsts konkurences iestāde;

b) rakstiskus pārbaužu veikšanas pilnvarojumus, ko savām amatpersonām izsniegusi Komisija vai dalībvalsts konkurences iestāde;

c) tiesas procesu uzsākšana, ko veic Komisija vai dalībvalsts konkurences iestāde;

d) Komisijas vai dalībvalsts konkurences iestādes iebildumu paziņošanu.

4. Noilguma termiņa pārtraukšana attiecas uz visiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām, kas piedalījās pārkāpumā.

5. Pēc katra pārtraukuma noilgums sākas no jauna. Tomēr vēlākais, kad iestājas noilgums, ir diena, kurā beidzas termiņš, kas ir divreiz ilgāks par noilguma termiņu, ja Komisija nav uzlikusi sodanaudu vai kavējuma maksājumu. Šo termiņu pagarina par laiku, uz kuru noilguma termiņš ir pārtraukts atbilstoši 6. punktam.

6. Noilguma termiņu sodanaudu vai kavējuma maksājumu uzlikšanai pārtrauc uz laiku, kamēr Komisijas lēmumu izskata Eiropas Kopienų Tiesas procesā.

## 26. pants

### **Noilguma termiņš sodu izpildei**

1. Komisijas pilnvarām izpildīt lēmumus, kas pieņemti atbilstoši 23. un 24. pantam, ir piecu gadu noilguma termiņš.

2. Laiku skaita no dienas, kurā pieņem galīgo lēmumu.

3. Noilguma termiņu sodu izpildei pārtrauc

a) ar tā lēmuma paziņojumu, ar ko maina sākotnējo sodanaudas vai kavējuma maksājuma summu vai ar ko noraida izmaiņu pieteikumu;

b) ar jebkuru darbību, ko veic Komisija vai dalībvalsts, rīkojoties pēc Komisijas pieprasījuma, un kas paredzēta, lai nodrošinātu sodanaudas vai kavējuma maksājuma maksāšanu.

4. Pēc katra pārtraukuma noilgums sākas no jauna.

5. Noilguma termiņu sodu izpildei pārtrauc uz laiku, kamēr

- a) ir ļauts veikt maksājumus;
- b) maksājumu nodrošināšana ir pārtraukta atbilstoši Eiropas Kopienų Tiesas lēmumam.

## VIII NODAĻA

### UZKLAUSĪŠANA UN DIENESTA NOSLĒPUMS

#### 27. pants

#### **Pušu, sūdzību iesniedzēju un citu uzklauššana**

1. Pirms lēmumu pieņemšanas, kas paredzēta 7., 8., 23. pantā un 24. panta 2. punktā, Komisija uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām, uz kurām attiecas Komisijas vadītie tiesas procesi, sniedz iespēju izteikties par jautājumiem, par kuriem Komisija izteikusi iebildumus. Komisija savu lēmumu balsta vienīgi uz iebildumiem, kurus attiecīgajām pusēm bija iespēja komentēt. Sūdzību iesniedzējus cieši iesaista tiesas procesos.

2. Tiesas procesos pilnībā respektē attiecīgo pušu aizstāvības tiesības. Tās ir tiesīgas piekļūt Komisijas lietas materiāliem, uz ko attiecas uzņēmumu likumīgās intereses savu uzņēmējdarbības noslēpumu aizsargāšanā. Tiesības piekļūt lietas materiāliem neattiecas uz Komisijas vai dalībvalstu konkurences iestāžu slepenu informāciju un iekšējiem dokumentiem. Piekļuves tiesības jo īpaši neattiecas uz saraksti starp Komisiju un dalībvalstu konkurences iestādēm vai uz savstarpējo saraksti starp dalībvalstu konkurences iestādēm, tajā skaitā dokumentiem, kas sagatavoti atbilstoši 11. un 14. pantam. Šajā punktā nekas neliedz Komisijai atklāt un izmantot informāciju, kas vajadzīga, lai pierādītu pārkāpumu.

3. Ja Komisija uzskata to par vajadzīgu, tā var arī uzklaušīt citas fiziskas vai juridiskas personas. Šādu personu pieteikumus uzklauššanai pieņem, ja tās izrāda pamatotu ieinteresētību. Dalībvalstu konkurences iestādes arī var prasīt Komisijai uzklaušīt citas fiziskas vai juridiskas personas.

4. Ja Komisija plāno pieņemt lēmumu atbilstoši 9. vai 10. pantam, tā publicē īsu lietas kopsavilkumu un saistību galveno saturu vai iecerēto rīcības gaitu. Ieinteresētas trešās personas var iesniegt savus apsvērumus termiņā, ko noteikusi Komisija savā publikācijā, un kas nedrīkst būt mazāks par mēnesi. Publikācijā jāņem vērā uzņēmumu likumīgās intereses savu uzņēmējdarbības noslēpumu aizsargāšanā.

#### 28. pants

#### **Dienesta noslēpums**

1. Neierobežojot 12. un 15. pantu, informāciju, kas savākta atbilstoši 17. līdz 22. pantam, izmanto tikai nolūkā, kādā tā iegūta.

2. Neierobežojot informācijas apmaiņu un izmantošanu, kas paredzēta 11., 12., 14., 15. un 27. pantā, Komisija un dalībvalstu konkurences iestādes, to ierēdņi, darbinieki un citas personas, kas strādā šo iestāžu uzraudzībā, kā arī dalībvalstu citu iestāžu darbinieki un ierēdņi neatklāj informāciju, ko tie ieguvuši vai iemainījuši atbilstoši šai regulai, un kas ir tāda veida,

uz kuru attiecas dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums. Šis pienākums arī attiecas uz visiem dalībvalstu pārstāvjiem un ekspertiem, kas saskaņā ar 14. pantu apmeklē padomdevējas komitejas sanāksmes.

## IX NODAĻA

### ATBRĪVOJUMA NOTEIKUMI

#### *29. pants*

#### **Atsaušana individuālos gadījumos**

1. Ja Komisija, kurai ar tādām Padomes Regulām kā Regulu 19/65/EEK, Regulām (EEK) Nr. 2821/71, Nr. 3976/87, Nr. 1534/91 vai Nr. 479/92 piešķirtas pilnvaras piemērot Līguma 81. panta 3. punktu ar regulas starpniecību, ir paziņojusi, ka Līguma 81. panta 1. punkts nav piemērojams noteiktām vienošanās, uzņēmumu apvienību lēmumu vai saskaņotu darbību kategorijām, tā pēc savas iniciatīvas vai uz sūdzības pamata var atsaukt šādas tās regulas priekšrocības, kas paredz atbrīvojumu, ja tā konstatē, ka kādā konkrētā gadījumā vienošanās, lēmums vai saskaņota darbība, uz kuru attiecas regula, kas paredz atbrīvojumu, ir zināma ietekme, kas nav saderīga ar Līguma 81. panta 3. punktu.

2. Ja dalībvalsts teritorijā vai tās daļā, kurai ir visas noteikta ģeogrāfiska tirgus pazīmes, vienošanās, uzņēmumu apvienību lēmumi vai saskaņotas darbības, uz kurām attiecas 1. punktā minētā Komisijas regula, kādā konkrētā gadījumā rada ietekmi, kura nav saderīga ar Līguma 81. panta 3. punktu, šis dalībvalsts konkurences iestāde var atsaukt labumus, kuri gūti, piemērojot attiecīgo regulu attiecībā uz minēto teritoriju.

## X NODAĻA

### VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

#### *30. pants*

#### **Lēmumu publicēšana**

1. Komisija publicē lēmumus, ko tā pieņem atbilstoši 7. līdz 10., 23. un 24. panta.
2. Publikācijā norāda pušu vārdus un lēmuma galveno saturu, tajā skaitā visus uzliktos sodus. Tajā ņem vērā uzņēmumu likumīgās intereses savu uzņēmējdarbības noslēpumu aizsargāšanā.

#### *31. pants*

#### **Pārskatīšana Eiropas Kopienu Tiesā**

Eiropas Kopienu Tiesai ir neierobežota jurisdikcija pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija noteikusi sodanaudu vai kavējuma naudu. Tā var atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto sodanaudu vai kavējuma naudu.

---

*32. pants***Izņēmumi**

Šī regula neattiecas uz

- a) starptautiskajiem līgumreisu kuģu pakalpojumiem, kuri definēti Regulas (EEK) Nr. 4056/86 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā;
- b) jūras satiksmes pakalpojumiem, kurus sniedz vienīgi starp ostām vienā un tajā pašā dalībvalstī, kā paredzēts Regulas (EEK) Nr. 4056/86 1. panta 2. punktā;
- c) gaisa pārvadājumiem starp Kopienas lidostām un trešām valstīm.

*33. pants***Izpildes noteikumi**

1. Komisija ir pilnvarota veikt pasākumus, kas ir lietderīgi šīs regulas piemērošanai. Pasākumi var, cita starpā, attiekties uz

- a) to sūdzību veidu, saturu un citām daļām, kas iesniegtas saskaņā ar 7. pantu, un sūdzību noraidīšanas procedūru;
- b) praktiskām metodēm informācijas apmaiņai un konsultācijām, kas paredzētas 11. pantā;
- c) praktiskām metodēm uzklaušīšanai, kas paredzēta 27. pantā.

2. Pirms jebkādu pasākumu pieņemšanas atbilstoši 1. punktam Komisija publicē to projektu un aicina visas ieinteresētās puses iesniegt savas atsauksmes termiņā, ko tā nosaka, un kas nedrīkst būt mazāks par vienu mēnesi. Pirms pasākumu projekta publicēšanas un pirms tā pieņemšanas Komisija apspriežas ar Aizliegtu vienošanos un dominējoša stāvokļa padomdevēju komiteju.

**XI NODAĻA****PĀREJAS, GROZĪJUMU IZDARĪŠANAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI***34. pants***Pārejas noteikumi**

1. Pieteikumi, ko saskaņā ar 2. pantu Regulā Nr. 17 iesniegti Komisijai, paziņojumi, kas izdarīti saskaņā ar minētās regulas 4. un 5. pantu, un attiecīgie pieteikumi un paziņojumi, kas izdarīti saskaņā ar Regulām (EEK) Nr. 1017/68, Nr. 4056/86 un Nr. 3975/87, zaudē spēku no šīs regulas piemērošanas dienas.

2. Procesuālā rīcība, kas veikta saskaņā ar Regulu Nr. 17 un Regulām (EEK) Nr. 1017/68, Nr. 4056/86 un Nr. 3975/87, turpina būt spēkā šīs regulas piemērošanas nolūkā.



### 35. pants

#### Dalībvalstu konkurences iestāžu norīkošana

1. Dalībvalstis izraugās konkurences iestādi vai iestādes, kas ir atbildīgas par Līguma 81. un 82. panta piemērošanu tādā veidā, lai tiktu efektīvi izpildīti šīs regulas noteikumi. Pasākumus, kas vajadzīgi, lai šīm institūcijām piešķirtu pilnvaras piemērot minētos pantus, veic līdz 2004. gada 1. maijam. Norīkotās iestādes var arī būt tiesas.

2. Ja Kopienas konkurences tiesību aktu izpilde ir uzticēta valstu administratīvām un tiesu iestādēm, dalībvalstis minētajām atšķirīgajām valstu iestādēm var piešķirt atšķirīgas – administratīvās vai tiesu – pilnvaras un funkcijas.

3. Šīs regulas 11. panta 6. punktā noteiktais attiecas uz dalībvalstu norīkotajām iestādēm, tostarp tiesām, kas pilda funkcijas saistībā ar 5. pantā paredzēto lēmumu veidu sagatavošanu un pieņemšanu. Šīs regulas 11. panta 6. punktā noteiktais neattiecas uz tiesām, ciktāl tās rīkojas kā apelācijas tiesas attiecībā uz lēmumu veidiem, kas paredzēti 5. pantā.

4. Neatkarīgi no 3. punkta, dalībvalstīs, kurās noteiktu 5. pantā paredzēto lēmumu veidu pieņemšanai iestādes iesniedz prasību tiesu iestādē, kas ir atsevišķa un atšķirīga no iestādes, kura veic kriminālvajāšanu, 11. panta 6. punktā noteiktais ar nosacījumu, ka izpildīti šī punkta noteikumi, attiecas tikai uz iestādi, kura veic kriminālvajāšanu attiecīgajā lietā, un kura atsauc savu prasību, ko iesniegusi tiesu iestādē, ja Komisija sāk tiesas procesus un šī atsaukšana efektīvi izbeidz valsts tiesas procesus.

### 36. pants

#### Regulas (EEK) Nr. 1017/68 grozīšana

Regulu (EEK) Nr. 1017/68 groza šādi.

1. Regulas 2. pantu atceļ.

2. Regulas 3. panta 1. punktā vārdus “Aizliegumi, kas minēti 2. pantā” aizstāj ar vārdiem “Aizliegums Līguma 81. panta 1. punktā”.

3. Regulas 4. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktā vārdus “Vienošanās, lēmumi un saskaņotas darbības, kas minētas 2. pantā” aizstāj ar vārdiem “Vienošanās, lēmumi un saskaņotas darbības, kas ir saskaņā ar Līguma 81. panta 1. punktu”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Ja jebkuras vienošanās, lēmuma vai saskaņotas darbības, uz ko attiecas 1. punkts, īstenošanai konkrētā gadījumā ir sekas, kuras nav saderīgas ar Līguma 81. panta 3. punkta prasībām, no uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām var pieprasīt šādu seku likvidēšanu.”

4. Regulas 5. līdz 29. pantu atceļ ar izņēmumu attiecībā uz 13. panta 3. punktu, kuru turpina piemērot attiecībā uz lēmumiem, kas pieņemti atbilstoši Regulas (EEK) Nr. 1017/68

5. pantam pirms šīs regulas piemērošanas dienas, līdz šo lēmumu termiņu beigām.

5. Regulas 30. pantā 2., 3. un 4. punktu svīturo.

### *37. pants*

#### **Regulas (EEK) Nr. 2988/74 grozīšana**

Regulā (EK) Nr. 2988/74 iekļauj šādu pantu:

*“7.a pants*

#### **Izņēmums**

Šī regula neattiecas uz pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar Padomes 2002. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā<sup>16</sup>.”

### *38. pants*

#### **Regulas (EEK) Nr. 4056/86 grozīšana**

Regulu (EEK) Nr. 4056/86 groza šādi.

1. Regulas 7. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Pienākumu neizpilde.

Ja attiecīgās personas nepilda pienākumus, kas atbilstīgi 5. pantam piekrīt 3. pantā paredzētajam atbrīvojumam, Komisija, lai izbeigtu šo pārkāpumu un saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti Padomes 2002. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. Pantā<sup>17</sup>, var pieņemt lēmumu, kas vai nu aizliedz tām dažu noteiktu darbību veikšanu vai pieprasa tām izdarīt tās, vai nu atceļ priekšrocības, ko tās gūst no grupālā atbrīvojuma.”

b) panta 2. punktā groza šādi:

i) panta a) apakšpunktā vārdus “saskaņā ar II iedaļā izklāstītiem nosacījumiem” aizstāj ar vārdiem “saskaņā ar Regulā (EK) Nr. 1/2003 izklāstītajiem nosacījumiem”;

ii) panta c) apakšpunkta i) ievilkuma otrās daļas otro teikumu aizstāj ar šādu:

“Tai pašā laikā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 9. pantu tā lemj, vai pieņemt saistības, ko piedāvā attiecīgie uzņēmumi, lai, cita starpā, iegūtu pieeju to jūras pārvadātāju tirgum, kas nav konferences biedri.”

---

<sup>16</sup> OJ L 1, 4.1.2003, p. 1.

<sup>17</sup> OJ L 1, 4.1.2003, p. 1.

2. Regulas 8. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu svītro;

b) šā panta 2. punktā vārdus “saskaņā ar 10. pantu” aizstāj ar vārdiem “saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1/2003”;

c) panta 3. punktu svītro.

3. Regulas 9. pantu groza šādi:

a) šā panta 1. punktā vārdus “Konsultatīvo komiteju, kas minēta 15. pantā” aizstāj ar vārdiem “padomdevēju komiteju, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1/2003 14. pantā”;

b) šā panta 2. punktā vārdus “Konsultatīvo komiteju, kas minēta 15. pantā” aizstāj ar vārdiem “padomdevēju komiteju, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1/2003 14. pantā”.

4. Minētās regulas 10. līdz 25. pantu atceļ ar izņēmumu attiecībā uz 13. panta 3. punktu, ko turpina piemērot attiecībā uz lēmumiem, kuri pieņemti atbilstoši Līguma 81. panta 3. punktam pirms šīs regulas piemērošanas dienas, līdz šo lēmumu termiņu beigām.

5. Minētās regulas 26. pantā vārdus “veidu, saturu un citām norādēm atbilstīgi 10. pantam, attiecībā uz pieteikumiem atbilstīgi 12. pantam un attiecībā uz uzklauššanu, kas paredzēta 23. panta 1. un 2. punktā” svītro.

#### *39. pants*

#### **Regulas (EEK) Nr. 3975/87 grozīšana**

Regulas (EEK) Nr. 3975/87 3. līdz 19. pantu atceļ ar izņēmumu attiecībā uz 6. panta 3. punktu, ko turpina piemērot attiecībā uz lēmumiem, kuri pieņemti atbilstoši Līguma 81. panta 3. punktam pirms šīs regulas piemērošanas, līdz šo lēmumu termiņu beigām.

#### *40. pants*

#### **Regulas Nr. 19/65/EEK, Regulas (EEK) Nr. 2821/71 un Regulas (EEK) Nr. 1534/91 grozīšana**

Regulas Nr. 19/65/EEK 7. pantu, Regulas (EEK) Nr. 2821/71 7. pantu un Regulas (EEK) Nr. 1534/91 7. pantu atceļ.

#### *41. pants*

#### **Regulas (EEK) Nr. 3976/87 grozīšana**

Regulu (EEK) Nr. 3976/87 groza šādi.

1. Regulas 6. pantu aizstāj ar šādu:

*“6. pants*

Pirms regulas projekta publicēšanas un pirms regulas pieņemšanas Komisija konsultējas ar padomdevēju komiteju, kas minēta Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā<sup>18</sup>.

2. Regulas 7. pantu atceļ.

*42. pants***Regulas (EEK) Nr. 479/92 grozīšana**

Regulu (EEK) Nr. 479/92 groza šādi.

1. Regulas 5. pantu aizstāj ar šādu:

*“5. pants*

Pirms regulas projekta publicēšanas un pirms regulas pieņemšanas Komisija konsultējas ar padomdevēju komiteju, kas minēta Padomes 2002. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā<sup>19</sup>.”

2. Regulas 6. pantu atceļ.

*43. pants***Regulas Nr. 17 un Regulas Nr. 141 atcelšana**

1. Regulu Nr. 17 atceļ, izņemot tā 8. panta 3. punktu, ko turpina piemērot attiecībā uz lēmumiem, kuri pieņemti atbilstoši Līguma 81. panta 3. punktam pirms šīs regulas piemērošanas dienas, līdz šo lēmumu termiņu beigām.

2. Regulu Nr. 141 atceļ.

3. Norādes uz atceltajām regulām uzskata par norādēm uz šo regulu.

*44. pants***Ziņojums par šīs regulas piemērošanu**

Piecus gadus pēc šīs regulas piemērošanas dienas Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas darbību, jo īpaši par 11. panta 6. punkta un 17. panta piemērošanu.

Pamatojoties uz ziņojumu, Komisija vērtē, vai ir lietderīgi ierosināt Padomei šīs regulas pārskatīšanu.

<sup>18</sup> OJ L 1, 4.1.2003, p. 1.

<sup>19</sup> OJ L 1, 4.1.2003, p. 1.

*45. pants***Stāšanās spēkā**

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas “Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī”.

To piemēro no 2004. gada 1. maija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2002. gada 16. decembrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

M. Fišers Bels [*M. Fischer Boel*]

*REGISTER: 08100000 ; 08200000 ; 08300000*

*DOCNUM: 32003R0001*

*PUBREF: Official Journal L 001 , 04/01/2003 P. 0001 - 0025*